

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 4.⁰⁰ ptas. trimestre
Resto Catalunya. 1.⁵⁰ » »
Resto d' Espanya 2.⁰⁰ » »
Estranger. . . 45.⁰⁰ » 1.ª any.

DIRECCIÓ

Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ra

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.er

Preus de cada número

Número corrent. 10 centims
Id. atrassat. 15 id.
Sucursal pera cartas y avisos:
en l' Arxiu líric-dramàtic de don
J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na.

AVISOS

Ab lo folletí d' avuy queda acabada la comedia

ELLA

Ne tenim varias per repartir successivament; entre las quals hi ha la bonica producció, titulada

COLLS Y PUNYS

de'l malhaurat poeta D. Joseph Verdú (Gestus) y de D. Joseph O. Molgosa.

Supliquem á 'ls senyors subscriptors de fora que estigan atrassats de pago de subscripcions, que envihin l' import en sellos de 15 céntims ó de recibo.

A'l principi 's fan los pans geperuts

Se circulan uns prospectes de una germandat que 's titula *Montepio Centro de Catalunya*.

Ofereixen molts ventatjas: potser massa.

(Lo TEATRO CATALÀ, n.º 223.)

Per comensar aquest article podem fer com *Juan Palomo* de qui 's diu *yo me lo guiso yo me lo como*, tota vegada que, volenthi posar un lema, no hem tingut de sortir de nostras mateixas planas y hem escullit lo que 'l lector acaba de llegir, lo qual dona clarament á entendre que la secció de fondo no se'rá avuy dedicada á assumpto catalanista baix l' as-

pecte artístich-teatral. Pensem parlar d' un' altra cosa que t'è verdaderament interés d' actualitat.

Tractarem d' un montepio que acaba de crearse, y volem dedicarhi atenció preferent en aquest número, perquè ara que 's troba la indicada germandat á'l comens de la seva existencia, puga créixer sense pescar incautes que ignorin certs secrets interessants á tothom que, en vista de'ls prospectes de referencia, pensi formar part de la mateixa.

Aqueixa germandat es lo *Montepio Centro de Catalunya*.

Obrant aixis, ó siga parlantne avuy, podrá endressar be 'ls passos y deixar certs procediments incorrectes que ara usa algún de'ls seus *factotums*; evitantse a'l mateix temps que s' embranqui per viarinyas laberintichs que li donarian algún mal de cap.

Avuy aquesta germandat és un plansò; convé que puji dreta, á fi de que no 'mori ni 's torsi: á'l principi 's fan los pans geperuts. Procurem, per lo tant, que no siga un pá mal fet lo *Montepio Centro de Catalunya*; puig ja que 's crea per' ser pá de'l pobre malalt, inválit ó vell, convé que aquets se'n aprofitin y no que tal vegada se l' menji ab preferencia 'l mateix forner que va plantat l' establiment.

En las fullas ó prospectes que 's reparteixen, després d' una especie de ganxo ó an en lo qual s' estampa nada menos que 'l nom de'l Rey D. Alfons XIII (Q. D. G.) y 's vol amparar ab la autoritat de'l senyor Gobernador civil, hi ha en extracte las ventatjas de'l Reglament; pero no hi ha cap de las disposicions que aquest contè entre las que podrian fer obrir los ulls á'l públich, deixant véurer lo que aquells prospectes se cuydan de tenir amagat.

Y com en virtut de aqueixos prospectes (que 's passen á recullir ab la resposta l' endemá de haverlos repartit) se pescan germans, és natural que aquets afluxin lo mitj duro de'l primer mès sense tenir coneixement de distints articles que potser alguns no trobarian prou acceptables.

Las fullas expressan que 'l subsidi per' malaltia de medicina será de 5 pessetas diarias durant lo temps de la mateixa, sempre que no passi de 6 mesos; que la germandat s' extèn á la provincia de Barcelona; que per drets d' entrada 's paga una pesseta, etzètra, etz.

Pero las fullas no portan que sobre la Junta de Govern hi ha un Director, que aquét és inamovible, que cobrarà una pesseta y 20 céntims anyals per cada socio, además de cobrar l' andador, també per socio, un'altra pesseta y 20 céntims: que 'l Director anula sempre á 'l President de la Junta de Govern; que sols ell pòt convocar la Junta General tantas vegadas com vulga, pero sense obligació de ferho may: en una paraula, que 'l Director és l'amo absolut de la Germandat.

Las fullas no diuen que en determinats cassos podrán aumentarse las cuotas de pago mensuals; que 'l Monte s' extindrà á tot Catalunya: que 'l Director pòt sèr á mes individuó de la Junta de Govern.

Las fullas no diuen, ni 'l Reglament tampoch, que hi haurá uns ogets á 'ls quals, segons se 'ns assegura, se 'ls donan mitj duro per cada socio que presenta: que 'l Director nombrará 'l Andador: que aquét será precisament lo tesorero de la Junta: que a 'l propi temps farà també d' agent engaxador: que 'l Director s' encarregarà igualment d' agenciar entradas, adjudicantse 'l mitj dret per barba: que 'l propi Director destituirá a 'ls senyors de la Junta de Govern nombrats per la General.

Las fullas no diuen... (ni 'l Reglament aprobat tampoch), moltes cosas que 's fan en realitat; poguent nosaltres assegurar, perque ho hem vist corroborat en documents oficials, que 'l Director inamovible D. Francisco Farré, ha destituhit de 'l càrrech de Secretari de la Direcció y ha suspés de 'l de Secretari de la Junta de Govern á D. Santiago Domingo que 'ls va obtenir en virtut de 'l elecció feta en Junta General, á tenor de l' art. 6.º de 'l Reglament.

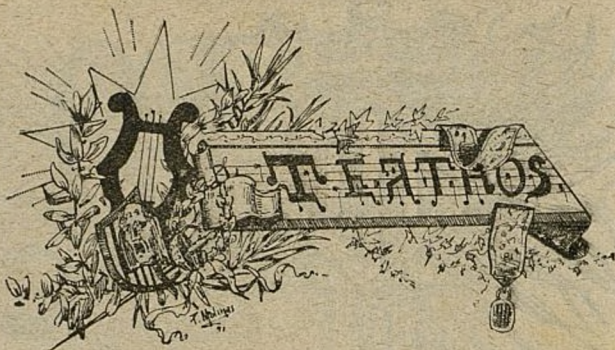
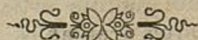
Per altra part, ha nombrat Andador per sa propia iniciativa.

Ab semblant procedir, lo Director de 'l *Montepío Centro de Cataluña* ha demostrat no estar á l' altura de la seva missió y ha faltat obertament á son deber; perque en lloch de sèr vigilant de 'l compliment de las disposicions reglamentarias, en lloch de ampararse en l' arts. 38 y 39 per' resóldrer una qüestió originada entre ell y 'l Secretari, no ha vacilat—apoyantse indegudament en articles que no 'l favoreixen—en obrar arbitrariament sense prevéurer las conseqüencias que poden venir.

Y que potser vindrán, perque 'l Secretari D. Santiago Domingo té conciencia de lo que déu á la confiança en ell depositada pe'ls votants en la Junta General; y amant de la bona marxa de la germandat y de que ningú siga víctima de abusos d' autoritat mal entesos, no será estrany que ara que la pasta és flonja, procuri amassarla be, y ab tino fer que 'l pa ab que 'l *Montepío Centro de Cataluña* brinda a 'ls pobres malalts, a 'ls inválits, a 'ls vells y á las parteras, siga un pá ben confeccionat, y no resulti un pá mal fet.

D. Santiago Domingo y Font té present lo ditxo ab que titulem aquest article, y no ignora que a 'l principi 's fan 'ls pans geperuts.

P. DE R.

Novedats.—Ja ha debutat la companyia dramática de D.ª María Guerrero. La sala estaba con-corregudísima avans d' ahí dijous. La comedia de Moreto *El desden con el desden*, va sèr ben interpretada: la Srta. Guerrero estiguè inimitable en lo paper de protagonista.

Per primera vegada 's presentá á nostre públich l' actor Sr. Díaz de Mendora, que 's captá las simpatías de l' auditori per sa manera de dir molt natural, sa distinció, y altras qualitats que revelan en ell un artista notable.

Altre día serem mes extensos: avuy sols escribim aquestas ratllas per fer constar que la temporada ha comensat bè.

Eldorado.—Setmana de beneficis ha sigut aquesta com la anterior, y per lo tant, setmana de poca feyna pe' l' revistero.

Los Srs. Cerbón y Fernández tingueren abundosa cullita d' aplausos y bona de artístichs y valiosos regalos.—F.

Teatro Moratin (Gracia).—Debutá 'l día 22 una companyia de sarsuela ab *Campanone*. 'Ls artistas són de valsa. Tant lo tenor Sr. Oliveras com lo Sr. Martínez, barítono, y 'l Sr. Gelabert, baix, 's portaren bé en lo cant y eh lo recitat. Artista de veu bonica, de maestría en música y de talent és la Srta. García Rey que entussiasmá a 'l públich, sobre tot en lo rondò que vocalisá de una manera notable, valentli una franca y ruidosa manifestació de simpatía. És la millor tiple que hem tingut.

Tambè s' ha posat en escena *La Verbena de la Paloma* ab una execució regular. Dissapte cantàren *El Anillo de hierro* y *La Verbena*, millorant la execució.

Diumenje 's representa *Una Vieja*, en que tant la Srta. Rey com los demás artistas compliren be.

Laego com á debut de 'l director Sr. Palacios, se posá *Coro de señoras*, ab bona interpretació, excepte la Srta. Riera, y com á final *El Duo de La Africana*, en que la Sra. García Rey feu gala de sas bonas dots y obtinguè una ovació acompañada de rams de flors que cubriren la escena además de dos magníficas toyas que se li presentaren. No olvidaré de donar un aplauso a 'l director de orquesta, a 'ls professors, a 'ls coros y á la empresa pe' l bon acert que ha tingut en fernos conéixer artistas de verdader mèrit.—J. S.

SERENATA

Ja mes no dormis, bella Sileta,
qu' és arribada la mitja nit,
nit molt bonica de primavera
que 'l cor me roba y m' tè rendit.
¿Dich que me 'l roba? ¡Oh cal és mentidat!
no és pas possible, pus tu ho vas fer

llavors que en l'era de 'ls quatre roures
vam aquell xòtisch ballar tan bé.

Mes... si no 'm roban lo cor la lluna
ni las estrelles, ni aquet cel blau
—per mor que duenya n' ets tu y senyora,
y 'l cor, d' un amo sols pòt se' esclau,—

ès tan hermosa la nit aquesta,
de cel ab lluna y estels sembrat,
que, á festeig crida tot quant m' emvolta:
¡t' ho dich de veras, mon bè estimat!

Fá un clar... dolcíssim: me patoneja,
bo-y refrescantme, lo ventitjol.
¡Que n' és fantástich a' l' lluny lo poble,
de colometas semblantne un voll!

Lo rech que corre prop ta masía
¡com remoreja fent saltirons!
L' ayre, de menta y altrás herbetas
ne fá escampada d' olors molt bons.

A 'l clar de lluna, de las montanyas
se vèu fantástich lo llarch perfil;
¡fa una mes dolsa melancolia
lo gran silenci d' eix lloch tranquil...!

De 'l torrent pròxim en las verdissas,
—pus no 'l molesta l' escalf de 'l sol,—
ab ven vibranta com cristall roca
¡fa unas canturias lo rossinyoll...

La fina brisa, passant lleugera,
d' arbres y plantas lo fullam mou,
y dú olor grata de terra fresca
dòls brugit fentne qu' apenas s' óu

A 'l bassal pròxim cantan granotas,
en la boscuria cantan mussols,
dins las verdissas corren lluernas,
y arren per plantas hi ha mils cargols,

De ta masía dalt la cuberta
cercan bestiolas dos ó tres gats,
y á 'l lluny, en l' ayre, veig volá un' òliva
y á rán de teulas molts rats penats.

Que són las dotze, cridant de 'l poble
damunt l' esglesia ven de metall
los cans desperta que a' l' pati lladran,
y á 'l gall desperta, pus canta 'l gall.

Per tant, vesteixte, Sileta maca,
y 'l cants escolta de 'l teu fadri
que, en quant te vegia, veurá avans d' hora
l' hermosa estrella de 'l dematí.

JOAN VILA Y GASPÀR.

QÜENTO

Vaja, veniu mossos y baylets, rabadans y bovers y
porqueyrolas: surtim tots á fora, sota 'l parral de 'l pati,
que a' l' mateix temps que gosarem de la vespralenca
fresca que aquesta nit de Maig nos ofereix, vos contaré
un quento que me l'he empecat aquesta matinada.

Pero no sè si serà de vostre agrado.

No és d' ánimas que están en pena y s' aflijeixen per l'
estat en que 's troban: nò es de galants aymadors que
volan per l' espay en negra nit, portant á la grupa de re-
linxador caball desmayada donzella; no és de lladres
ni d' assessins tampoch.

Tè l' acció en una sala molt gran, plena d' or y de
llums que cegan, de telas pintadas de colors virolats y
brillants que embadaleixen y captivan.

Se coneix que tot alló són deixos de bacanales celebra-
das per emperadors y reys, prínceps y altra gent de po-
der, porque tot és gran y seductor, tot está empapat de
essencias embaumadas que alhagan l' esperit y purifican
l' ayre.

Donchs, estiguen quiets, y escolteu.

Y mira, tu, baylet; si veig que fas broma á n' aquesta
mossa, agafo 'l garrot, y te 'l trenco entre cap y coll.
Passa 'l fet á 'l temps en que las plantas parlavan.

Corrent pe 'l món, anaba errant, sens nort ni guia, un'

Alba-anís corpulenta, frondosa, que havia rebut de 'l
riu que ella senyalaba, la fresca corrent de sas ayguas
cristallinas.

Los mes pintats y cantadors aucells, estatje feyan en
sas frondosas brancas. Y tant hi cantaren y refileren,
que ella aprengué 'ls refileys, tornadas y passadas de
aquellas aus que tot ho alegraban, cantadas que l' Alba-
anís feya sentir en las mitjdias que caldeja 'l mes de
Agost, 'sent lo goig y 'l plaher de 'ls vehins d' aquellas
encontradas.

Mes vingué un día que l' Alba-anís se cregué ab prou
forsas per' no cantar cansons apresades de aquells aucells
tan violats, y se 'n posá á cantar de tretas de 'l cap seu.

Las demés companyeras de riu las trobaren delicio-
sas y juntas determinaren dirli que anés á ciutat á ferlas
sentir.

L' Alba-anís prou orgullosa y pagada de sí mateixa
per sèr la mes corpulenta de totes ellas, no tingué de
menester molts prechs pèra determinarse á anar á ciutat.

Y á ciutat aná.

Allí en una sala gran, aquella que a' l' comerç vo-
dit, féu sentir ella mateixa sas canturias. Y allí vèu las
faltas que feya; sentí lo dolentas que eran certes passa-
das, y devant de las riallas y xacota de 'ls Eucaliptus,
Acacias y Plátanos de ciutat, determiná posá en ordre
sos trinos, sas modulacions, sas cadencias y presentarse
un'altra vegada en aquella mateixa gran sala buscant las
felicitaciones y enhorabonas de aquellas que se'n havian
rigut.

Per' aixó fer cridá á una Morera que aprop de 'l Alba-
anís creixia fanosa, y á una planta de fruyt brillant
com Bernis-Negre ó Negre-Bernís, y 'ls hi pregá que á la
nit quant tot reposés en santa calma y ningu las po-
gués véurer'ho, se reunissin totes tres per' arreglar las
cantadas que tan mal efecte fet havian á ciutat.

Y efectivament: la Morera y sa companya Bernis-Ne-
gre ó Negre-Bernís, arreglaren tot alló (que no era poch
per cert,) que tenia que arreglarse, cambiant aquí un
trino; barrant allá una passada que res deya; donant
dintre las possibilitats de 'l treball, originalitats ó extra-
vagancias, á l' objecte de figurar entre 'l número de 'ls
valents, y poder dir que estava be devant d' aquells Eu-
caliptus, Acacias, Plátanos, Lilas y altrás flors y arbres
per l' estil, de poca olor.

Arreglat, donchs, torná l' Alba-anís á la sala gran y
cantá, quedant tots los allí congregats conformes en que
era altra cosa 'l treball que llavors presentaba l' Anís-
alba ó l' Alba-anís.

Y 's feren los preparatius.

Se va buscar gent expressa y apta per la feyna, fixant
l' atenció 'ls homes de 'l tinglado en tot aquells que tin-
guessin bonas mans.

Demanaren l' ajuda d' un jove molt Salao per' arradonir
mes la festa, no escatimant una doble de quatre.

L' Alba anís era corpulenta y tenia bona sombra: era
inglesa y portaba plenas d' or las butxacas.

La festa tingué lloch ab tot lo ceremonial previament
acordat.

Los senyors de las mans grossas no feren lo fals; los
satélits d' aquell Salao cumpliren, y á 'l endemá las trom-
petas anunciaren la gran victoria de 'l Alba-anís.

Y fou tan gran aquésta, que encara dura.

Hi ha qui diu que tot aquest entusiasme fou degut á
que l' Alba-anís es molt conegut en una casa grandíssi-
ma y que té en lo frontis un lletrero en forma de am,
que diu: *Mesoneria*.

—Y per la Morera (¡pobre Morera!) y la Bernis-Negre ó
Negre-Bernís (aquesta també és pobre: cap de las dos te
sombra inglesa.) ¿no hi ha una mica de gloria ó un petit
recort qu' 'ls nuncis trompetejin?—pregunta un de 'ls
mes fornits mossos de la casa.

—No; aquí está la gracia,—digué 'l quèntaire.

Si algún día aquestas dugas plantas, la Morera y la
Bernis-Negre ó Negre-Bernís, resolan dir la veritat, ja
us la diré.

Ara: á la porta hi ha un gat; ve t' aquí 'l quento acabat.

A. DE LA FLORIDA.

La Junta de Govern de 'l Montepio Català, en sessió de dimecres últim, va acordar posar en vigor las reformas adicionales á 'ls Estatuts, aprobadas en la Junta General ordinaria y en la General extraordinaria de 17 de Mars darrer, que foren enviadas oportunament á 'l Govern civil, segons disposa la Lley.

També en virtut de las adicions citadas, resolgué establir desde avuy Sucursals en Esparraguera, Gracia, Granollers, Masnou, St. Andreu de Palomar, St. Martí de Provensals, y Vilanova y Geltrú.

Nombrá 'ls Delegats següents:

De Esparraguera, á D. Adolfo Camps y Cortès; de Gracia, á D. Joseph Forné; de Granollers, á D. Joseph Serracant y Badó; de Masnou, á D. Gil Raméntol; de Sant Andreu de Palomar, á D. Joan Giró; de St. Martí, á don Joseph Baró y Canals; de Vilanova y Geltrú, á D. Francisco Mestres.

Además nombrá metje de la Associació á D. Francisco Palau.

Aquesta Germandat, ja numerosa, té novas sollicituts de personas que volen entrarhi desde 'l corrent mes.

—Modus vivendi:

Se reuneixen dos amichs: fan un reglament á gust de ells: pintan moltes ventatjas; buscan algún company mes: l'aproban: l'envían á 'l Govern civil: deixan passar vuyt dias: fan un *conciliábulo*: los primers agafen las riendas de 'l mando: adjudican cárrechs honorífichs á 'ls altres: deixan constituída una germandat: camas ajudeume á buscar germans á 10 rals per cada un...; y aixís se fomenta un 'montepio, en profit—de moment—de 'ls afortunats que han concebut la idea que *incontinent* pot produhir passa de cent duros en un més y proporcionar-se un violari pagat pe 'ls que de bona fé s' deixan arplegar.

Aixó es un avís que donem en be de 'ls treballadors.

JOSEPH IXART Y MORAGAS

Poch podíam pensarnos á 'l escriurer la setmana passada la nova pe 'l «Saló de descans», que en aquella hora estava agonitzant lo distingidíssim escriptor qual nom encabessa aquestas ratllas.

Era l' Ixart un de 'ls poch catalans que pás s' havia obert en las lletras castellanas. Son nom era conegut y respectat mes á Castella que aquí. Allí coneixian tan sols l' escriptor pulcre, atildat, lo crítich de bona sava y de sá y recte criteri; aquí sa valiosíssima personalitat literaria desapareixia devant l' ingennitat de 'l amich.

Aquet noble sentiment de la amistat era portat per ell á la exageració, tant que á voltas lo duya en sos escrits fins á l' apassionament.

Recordem encara que, com qui diu, á un judici seu de aquesta classe, 's deü en part la aparició de Lo TEATRO CATALÀ.

Lo Sr. Ixart va morir havent rebut ab resignació cristiana 'ls Sants Sacraments.

Nos associem á 'l dol que ha causat la mort de tan distingit escriptor, y enviem per tal causa lo sentit pésam á sa desconsalada familia.

¡ALELUYA!

¡Quánts ne deixá 'l rey Herodes!

Ja s' ha descubert lo medi d' abolir las estacions de 'l any; ja no patirem fret ni calor; ja no haurem d' anar continuament á casa de 'l sastre ó la modista per' que 'ns

fassi un traje d' estiu ó d' ivern; ja..... En una paraula, sempre gosarem de la mateixa temperatura: ¿que 'ls sembla? Y aquest nou descubrimient, ¿no saben á qui és degut?... ¿No? A Mr. Croher, **gran** professor de Quimica de Londres, una lumbrera, ó *llumanera*, de ciencia.

Segons aquet senyor, lo mantenir sempre 'l mateix estat de temps és qüestió de poch treball: tot consisteix en «unas grans tuberías subterráneas, que conduhirán, per medi de bombas poderosas, ayres de las regions glaciales á 'ls paissos calents, y vice-versa, restablint aixís l' equilibri de la temperatura en lo món civilisat.»

Las bombas absorvents é impelents podrian posarse, ¿no dirian ahont? ¡en los trópicos! que, segons l' inventór, lo calor solar desarrola una forsa equivalent á **un caball** per llegua quadrada.

Vostés deurán preguntar: un' empresa aixís ¿deurá valer molts milers de duros?

No, senyors; segons Mr. Croker y altres **sabis** que ja han tret lo càlcul á bulto, será qüestió d' una patarata.

¡Que 'n serem de felissos los mortals lo día que aixó siga un fet! Allavors, ¡adiós «Banyos Orientals, Astillero, Deliciosa, San Miquel, *San Sebastián*, etc. etc. 'ls amos de las fondas de 'ls pobles ahont se té per costum anar á passar l' estiu, com són La Garriga, Espluga de Francolí, Sant Hilari y altres, haurán de tancar per no morir-se de gana: 'ls fabricants de vanos y sombrillas tindrán de mercadejar ab altreja gèneros; en los cafès ja no s' hi vendrán granisats, mantecados, orxatas, gro-sellas etc, etc: tampoch tindrem *mesas de refresco*, ni sentirem los orxateros ambulants cridant ¡quí vol béuer! Tot aixó respecte a l' estiu.

En quant al ivern.....

A l' ivern, haurán de plegar los comerciants en manguits, tapa-bocas, sabatas de simolsa, flassadas, pe-huchs, guants, mocadors, samarretas y calçotets de llana. En lo carrer de la Boqueria, no hi haura cap mantegay-re, porque las faixas haurán desaparecut: los sastres tindran retirats tot los gèneros d' ivern y capas; los botigués de articles per senyora, en lloch de terir á l' aparadó, xerxes y llanas, tindrán batistas y musselinas; no s' portarán ermillas de gamussa y pells de conill pe'l pit; en las casas que s' construeixen novas, los pisos no tindrán escalfa-panxas: los que fan brasers, estufas, y demès adminiculs, hauran de contentarse fent xamane-yas, casseroles, paellas, etc., etc., fins crech que 'ls vidriayres haurán de plegar, porque llavors ja no hi haurá necessitat de tenir vidres en los balcons ni finestras, porque 'ns guardi de 'l fret.

¡Que 'n serem de felissos!

Pero per completarho, hi hauria d' haver algú que inventés lo medi per' fer baixar de preu lo pá y la carn, ó de menjar..... dich, de béuer sense menjar. Llavors podriam dir com Arquimedes: *¡Eureka!*

J. PEREZ.

ENDRESSA

A 'ls iniciadors de 'l sopar que celebrarán aquesta nit varios colaboradores de setmanaris catalans, reunintse en lo Café Espanyol.

Vostra invitació he rebut, per cert, companys, molt atenta y la impressió causada

aixís qu' he llegit la esquela, ha estat d' estupefacció:

¡encar' teniu tres pessetas!

¡Ditxosos, oh, sí, ditxosos de 'l tot, aixerits poetes

que teniu tal capital!

¡Tres pelas! ¡*Quien las tuviera!*

Digueume: ¿cóm vos ho feu

per tenir tants rals? Las lletras

ben cert no donan per tant.

¿Ja saben que representa

un capitalás aixís?

¿Saben quant son *Tres pesetas?*

¡Son dotze rals! ¡Trescents céntims!

¡Cregueu que vos tinch enveja,

puig per' poguer reunir

jo, fortuna tan inmensa,
m' he tingut d' estar set dias
de fumar, quedarme 'ls vespres
sens' poguer péndrer café,
ni aná' a teatro 'l diumenge,
y 'm trobo que avuy, dissapte,
després de passar tals penas,
dejunis y sacrificis,
las consabudas pessetas
no he pogut pas reunir
me fan falta cinch perretas!

De manera, que si acás
un de la colla no 'm deixa
lo ralaquet que 'm fá falta,
qu' es per cert una miseria
per uns Cresos com vosaltres,
á nit me declaro en huelga.

Miren, donchs, si us animeu
á deixarm' las cinch monedas
y á 'l sopá á que 'm convidéu
podréu contá ab ma presencia,
y us ho agraahiré, porque
de pena 'm treuréu lo ventre.

JAPET DE L' ORGA.

EPÍGRAMAS

Preguntaren á un baylet:
—Noy ¿ahont está Hostatranchs?—
Y contestá 'l molt ximplet:
—En lo mateix punt que avans.—

—¡Noy vaig comprar l' altre día
á casa de 'n Rocabrúma
una boquilla d' espuma...!—
—¿Sí? ¿d' espuma... de boquilla?

C. DE NURDA.

Mataró 28 de Maig.

La companyia de sarsuela ja ha acabat sos compromisos. Doná la última funció seguint la gran rebaja de preus tarde y nit: á la tarde, en Euterpe representá *La Tempestad* y per final la sarsuela *Caramelo*, que á la Srta. Fernández (primer espasa) li valgué molts aplausos, tenint de repetir algún número. Lo despidio fou a'l vespre ab *Los Diamantes de la Corona* y *Caramelo* que si ovacions valgué á la Srta. Fernández á la tarde, molt mes encara á la nit.

Dissapte passat en la societat Nova Constancia, una companyia de aficionados representaren *Lo gat de mar* y sigueren molt aplaudits.

Diumenje debuta la companyia del Sr. Borrás.—E. R.

Manresa 29 de Maig.

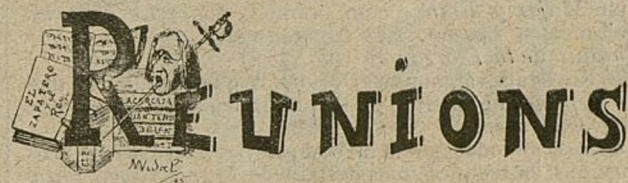
Debutá diumenje 19 de 'l corrent en lo Teatro Conservatori, una companyia dirigida pe 'l primer actor don Frederich G. Parreño y de la que forma part la primera actriu Srta. D.ª Concepció Llorente, figuranthi además de dits dos artistas, las Sras. Antigas, Galcerán, Huer-tas, Sanz, Vivero, 'ls actors Srs. Blanca, Guilemany, Llibre, Llorente y Martí.

Fins ara, com á catalá sols ha posat la pessa ¡Per equivocació! Foren riguts tots sos xistes y aplaudits los intérpretes, Srta. Galcerán, Sras. Antigas, Vivero y 'ls Srs. Martí, Guilemany y Llibre.

En la Cerveseria Catalana, 'l passat dissapte tingué lloch la primera representació de la pessa *La primera á Barcelona*, quina execució, á cárrech de la senyoreta

de Molina, Srs. Massana, Tello, Claramunt, Roviraltá, Ferrer y 'l nen Simonet, surti bastant ajustada.

En la Cerveseria Suiza, lo dijous 23 tingué lloch la representació de *La Esquilla de la Torratxa*.—G. T.

CENTRO CONDAL. (*Olimpo*).—Lo passat dissapte la societat coral «La Granota» va donar en aquest local una funció en la que 's representá á satisfació de la concurrència, la comedia *Lo joch de 'ls disbarats*, cantant además lo coro de la societat algunas composicions catalanas que foren aplaudidas.

Lo diumenge, pe'l quadro cómich de la casa 's doná una representació de la comedia *Zaragüeta* havents'hi distingit casi tots los seus intérpretes.

Per lo adelantat de la estació quedará aquest local una temporada sense funcionar.—B.

EL ARPA.—En lo local ahont actúa aquesta societat, tingué lloch lo passat dissapte la segona funció de la temporada, ab lo drama *La paz del hogar*, lo qual tingué un desempenyo ben regular, per part de 'ls Srs. Barris, Artigas, Carmelo, Trias, Alcobero y Bonet. La Srta. Rovira, molt discreta en tota l' obra. La pessa *A 'ls peus de vosté* va fer riurer molt. Sos intérpretes foren los Srs. Barris, Pascual, Ventura y Alcoberro.—R. M.

SOCIETAT CUPIDO.—Lo día 23 ab concurrència distingida y baix la acertada direcció de D. Ramón Martí, van representarse la pessa *Sense argument*, la sarsueta *La marmota* y *Dos canarios de café*.

La Srta. Miralles y 'ls Srs. Martí, Planas, Durán, Gratacós, Roig, Mingall, Simó y Batlle, van desempenyar las, obtenint aplausos.

Lo Sr. Gratacós va distingirse en *La Marmota*, lo director Sr. Martí feu las delicias de'l públich en *Dos canarios de café*.

No podem deixar de mencionar á'l coro format per varios socios y á'l pianista D. Ricardo Bartumeus, que són mereixedors d' aplauso.

La funció va satisfacer, acabant de contentar á'l jovent de'l sexo bello y de'l sexo feo, lo lluhit ball de societat que va coronar la festa.

CIRCUL DE PROPIETARIS (*Gracia*).—Lo dijous tingué lloch funció extraordinaria de sarsuela, ab orquesta dirigida pe'l mestre Sr. Oliveras, posantse en escena *Coro de señoras*, *El Monaguillo* y *La verbena de la Paloma*.

La segona de ditas sarsuelas va anar bastant malament, la Srta. Navarro va estar exegerada y densentona-da.

La última obtingué acertat desempenyo; s' hi distingí notablement lo Sr. Maurici en la interpretació de *Julian*. La concurrència li apreciá son treball ab fortas palmadas. Lo Sr. Balmanya, be en *Don Hilarión*, aixís com també las Srtas. Navarro (A.) Navarro (L.) y Romeu: la Sra. Aparicio presentá una *Tia Antonia* de punta. Los coros ajustadets; y la orquesta complí bastant

¡Ah! 'l decorat digne de aplauso —R. M.

—La companyia d' estiu que preparan per la temporada que avuy comensa, 's presenta variada en nostres teatros.

En lo Lirich actuará desde avuy la companyia de don Emili Mario, que á mes de 'l extens repertori que porta, donará á conéixer *Miel de la Alcarria*, *Villa Tula*, *La*

Monja descalsa, El nido ajeno, El padre nuestro, Los condenados, Luciano, El amo del cotarro, La fierecilla domada, Los pajarillos, etc. etc.

Lo Tivoli comensarà també avuy ab la companyia de sarsuela de 'l Sr. Elias, procedent de Madrit, d'ahont porta estrenadas ab verdader éxit la sarsuela de espectacle *Mujer y Reina*, com també la ópera *La Dolores*, de 'l mestre Bretón, *Los Mostenses, La sortija y San Antonio de la Florida*.

A Novedats vá comensar dijous la companyia de'l *teatro Español* de Madrit, en la que figura la notable actriu Srta. Guerrero.

Com á novedat porta la companyia, entre altrás produccions, la traducció castellana de *Maria Rosa, Mancha que limpia, Muley Omar* y algun'altra.

En lo teatro Granvia, disposat convenientement pera la época d'estiu, se presentarà avuy la companyia de sarsuela que dirigeixen D. Miquel Las Santas y 'l mestre D. Mariano Taberner, figurant com á primera tiple donya Concepció Cubas.

Regiran los preus sumament economichs que han donat vida á aquet local.

Aquesta nit també s'inaugura 'l *Jardí Espanyol*, situat en lo passeig de Gracia, ab companyia de sarsuela catalana y castellana dirigida per D. Rafel M Liern, lo mestre D. Urbano Fando y 'l popular D. Conrado Colomer.

A mes de disfrutarse en aquet local comoditat y economia (ja que 'l preu d'entrada és de un ral), se estrenaran produccions cómic-híricas, entre ellas la refundició d'algunes revistes catalanas d'espectacle.

A Eldorado comensarà proximament la companyia de l'eminent actor D. Antón Vico.

Desitjem á tots molta sort y bon acert en escullir las funcions.

—Lo dijluns de Pasqua comensarà en lo teatro de'l Tivoli la série de concerts matinals per la societat Euterpe, de Clavé. Serán dirigits pe'l mestre compositor don Enrich Morera, qui á 'l fersejcarrech d'aquesta direcció, 's proposa donar á 'ls festivals mes importancia de la que han tingut en temporadas passadas.

—Per excés d'originals hem d'aplassar fins dissapte la publicació d'un article titulat *Las Simpatias*, ab que 'ns ha favoregut un amic y colaborador.

—Nostre company D. Angel Rius Vidal ha obtingut en lo certamen de la *Sociedad Protectora de Animales y Plantas*, lo premi costejat per l'Excm. Ayuntamiento de aquesta capital.

La composició premiada 's titula: *Enblemas vegetals*, (quatre sonets.)

—La Junta permanent de la «Unió Catalanista» ha acordat que aquest any se reuneixi la Assamblea en la vila de Olot lo dia de S. Pere.

Veyam si farà cosa que sia de profit, com 's de desitjar.

—Hem tingut lo gust de saludar á nostre antich amic D. Emili Corominas, que temps enrera havia treballat com á primer actor en molts teatros de Catalunya, obtenint justos aplausos.

—Se 'ns participa que demá tindrà lloch en la Societat Lohengrin lo benefici de 'l director de escena D. Lluís Constante. Componen lo programa las obras *Los Langostinos* y 'l monólech *La Venganza de Rondán*.

—Pe'l mateix conducte se 'n fá saber que 'l dia 9 de'l actual donarà una variada funció la Societat *Del Norte* representantse las comedias *Los Pantalones* y *El pie izquierdo*.

—Lo setmanari festiu *L' Aureneta* anuncia son primer Certamen, y ha publicat lo següent cartell de premis.

Premi primer.—Flor natural, á la millor poesia de tema lliure.

Segon.—Una magnífica cartera de pell de Russia, oferta per la Redacció, á'l que digui en vers perque la necessita y la demani ab mes modos.

Tercer.—Un objecte artístich, regalo d'un particular, á la millor poesia que, constant a'l menos de 5 quintillas, puga ser llegida tant en catalá com en castellá.

Quart.—Un quadro a'l oli, donatiu de'l colaborador Grá d'all, a'l millor article jocós.

Quint.—Una colecció d'obras de D. Antón Ferrer y Codina ricament enquadernadas, regaladas per ell mateix, a'l autor de tres sonets, un trágich, un cómic y un dramátich.

Sisé.—Un bronze, ofert per un suscriptor, a'l millor poema que consti de uns 350 versos.

Setè.—Un barro, de'n Campeny, regalo de dit senyor, á la millor poesia titulada «La mandra.»

Vuytè.—Un aplech d'obras de D. Simón Alsina y Clos, bonicament enquadernadas, regalo de dit senyor, a'l millor quadret de costums catalanas.

Novè.—Suscripció honoraria á *L' Aureneta* per un any, á la millor poesia endressada á aquest periódich.

Desè.—(Humorístich.) Una fruyta natural, á la millor poesia jocosa.

Onzè.—Un *mico francés* de cartró, a'l que millor canvi las excelencias d'un *oil delator*.

Los treballs serán admesos en aquella Redacció fins a'l dia 11 de'l actual.

—La *Tertulia Literaria* de Blanes, anuncia una addició a'l Cartell de'l Certamen que prepara. Los nous premis són:

Una llumanera de metall cisellat, donatiu de D. Joseph Roig Pou a'l millor treball en prosa ó vers, que refereisca 'ls avenços que ha fet la illuminació de la nostra provincia en lò que va de sigle.

Lo poema *Mallorca Cristiana*, regalo de D. Joseph Ferrer, a'l autor que presenti 'l mes complert aplech de datos referents á las vicissituds de la professó que 's celebra en aquesta vila lo matí de'l diumenje de Pasqua Florida.

Un objecte d'art, oferta de la Redacció de *La Barretina*, á'l autor de'l quadro de costums, que ab mes gracia fassi ressaltar las ventatjas de la educació cristiana en la familia, preferintse lo que tinga l'estil mes marcadament humorístich.

—Ha tornat á presentarse en lo teatro de la Societat *La Aliansa* de S. Martí, 'l distingit actor D. Miquel Rojas, prenent part en la tragedia *L'ánima morta* que li dona molt lloch de iluhir sas excelents qualitats artísticas.

Lo Sr. Rojas alcansá aplausos merescudíssims, de'ls que participaren los demés artistes.

Demá donarà una funció en lo *Teatro del Circulo* de'l Centre Republicá, ahont se posará en escena 'l drama *Lo contramestre* y la pessa *Indisis*.

CAVILACIONS

XARADA

A TOTAL

Per mes que ciutat te nombrin
serás sempre *hu-dos, Total*,
y per anys y panys que passin,
tres-quatre sempre serás.

L'industria que dius tu tancas
tercera quarta atrassant:

a'l contrari, sempre aumenta,
progressant ab segur pás.

Per 'xò qui 't coneix exclama
entussiasmat en alt grau:

—*Hu-quatre dos hu-segona*,
mes bella de'l Principat!

RAMONET R.

A cada hù de 'ls que endevinin la solució de la xarada d'avuy y de las cavilacions de'l núm. 230, se li regalará un exemplar de la comedia *La festa major*.

Soluciones á las cavilacions de 'ls núms. 227 y 228

Núm. 227.—Xarada: TANA.

Gerogífich: ENTRE SOLDATS CUMPLIMENTS ESCU-SATS.

Trenca-caps: LAS JOYAS DE LA ROSER.

Núm. 228.—Tarjetas: 1.ª LO BASTER DE SANTA PAU — 2.ª LA GRAN IDEA.

Las han enviat los Srs. Gordimflay, Palatrocas, Corneli Nyap, Fartle Pa, y Pere Sense Pò; a'ls quals se 'ls donarà un número de cada un de LO TEATRO CATALA, publicats desde Janer, ab los folletíns corresponents

CORRESPONDENCIA

J. Grau Llanes, anirá; pero ab mitjas solas y talons.—J. Bosch Villalonga (Cassá de la Selva): en carta particular sabrá 'l motiu. Per 'xò vostè tè ralió.—C. de Neuda: uus van bè, altres no.—Andreu Massagué (Tarrassa): ja rebrá carta.—

Imp. Pujol y C. - Tallers, 45

GRAN TALLER DE SASTRERÍA

La Moda Elegante

7, Plaza Santa Ana, 7

INMENSO Y VARIADO SURTIDO
en géneros de alta novedad para la presente temporada

Trajes á medida desde 4 á 25 duros

Corte y confección inmejorables

PARA ENFERMEDADES URINARIAS

SÁNDALO PIZÁ

MIL PESETAS

al que presente **Cápsulas de Sándalo** mejores que las del Dr. Pizá de Barcelona, y que curen más pronto y radicalmente todas las ENFERMEDADES URINARIAS. Diez y seis años de éxito; premiadas con medalla de oro en la Exposición de Barcelona de 1888. Unicas aprobadas y recomendadas por las Reales Academias de Barcelona y de Mallorca; varias corporaciones científicas y renombrados prácticos diariamente las prescriben, reconociendo ventajas sobre todos sus similares. — Frasco 14 reales. — Farmacia del Dr. Pizá, plaza del Pino, 6, Barcelona, y principales de España y América. Se remiten por correo anticipando su valor.

VIUDA Y NUVIA

Sarsuela en un acte y en prosa original de J. Serra Barris, música de C. Ignasi Barris

De venta a 'l preu de **2 RALS** en las llibrerías de Puig (Plassa Nova, 5), Viuda Mayol, (Fernando, 13 y Arxiu de 'l Sr. Bonnin, (passatge Madoz, 5, 2.º 2.º)

LOS QUE LA HACEN...

Comedia en un acte, de D. Angel Rius Vidal.

De venta a 'l preu de **DOS RALS**, en la llibreria Mayol (Fernando VII, 13); llibreria Castro (Pelayo, 6), y en lo kiosko Tasso (Rambla de las Flors.)

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Princesa, 13.
Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.
 Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.
 Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.
 Taller de atrás de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.
La Imperial, Conde del Asalto, 25.

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE
Juan AynéFERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA
Especialidad en pianos de alquiler.

Guitarras desde 5 pesetas

Sastrería de Teatros

DE
FRANCISCO TEYSe llogan tota classe de trajos per' ópera,
sarsuela, vers y disfressas**Sadurní, n.º 14, primer****Arxiu y copistería**DE
FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

La Gran Liquidación

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS
Y BARATOS**Un mobiliario non plus ultra**

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 durosHay camas de Viena con somier, colchón y almohada
A 32 PESETAS**Riera Alta, núm. 48 — Barcelona**

Construcció de Teatros

Servey complert y bó per' guardarropías

Carrer de Estruch, 11, fustería
BARCELONA

A CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con marmol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas. Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de Lavabo Viena marmol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE
Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 3.er

GRAN TALLER DE ESCULTURA

DE
Juan Soler

Calle Encarnación, 70

GRACIADespacho : Obispo, 12 y Sta. Lucía, 1
BARCELONA

SANTASUSANA

Santasusana **Santasusana**

MAQUINAS PER CUSIR

Y PER FER MITJA

APARATOS DE PENDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona